

Vybraná ekonomická a finanční rizika

Téma 3: Předcházení rizikům

Cíl tématu

- Cílem kapitoly je seznámit posluchače se způsoby předcházení rizikům, historickým kontextem a vývojem pojišťovnictví a produkty pojišťovacích institucí.

Obsah

- **Předcházení rizikům**
 - Pojištění
 - Diverzifikace rizika
 - Dodatečné informace
- **Historie pojišťovnictví na našem území**
- **Pojištění – bankovní produkt**
 - Důchodové pojištění
 - Důchodová kalkulačka

Předcházení rizikům

- Ke snižování dopadů rizik může z pohledu mikroekonomické teorie docházet třemi základními způsoby:
 - a) pojištěním;
 - c) diverzifikací rizika;
 - c) dodatečnými informacemi.

Pojištění

- Lidé se záporným vztahem k riziku ochotni vzdát se určité části příjmu, aby se riziku vyhnuli, jelikož je-li člověk pojištěn, má zajištěn příjem, ať určitá ztráta nastane či nikoliv.

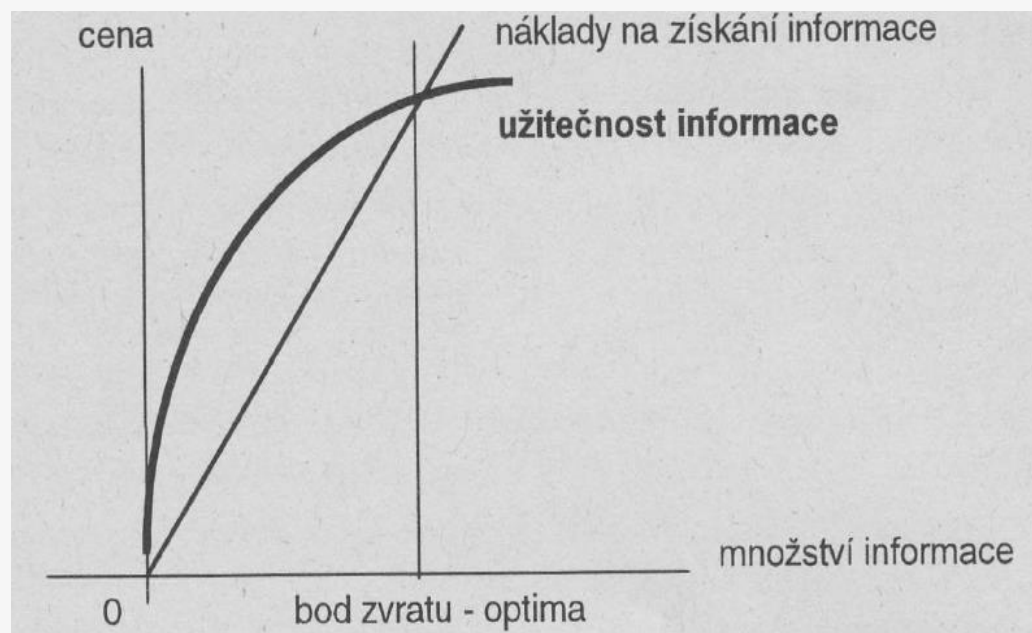
Diverzifikace rizika

- Umožňuje snížení rizika tehdy, kdy je možné rozdělit úsilí mezi různé aktivity, jejichž výsledek spolu navzájem těsně nesouvisí.

Dodatečné informace

Obr. 1: Graf optimalizace ceny a množství informace

HUNČOVÁ, Magdalena. *Manažerské účetnictví: základy*. 2. vyd. Ostrava: Mirago, 2007. ISBN 978-80-86617-34-3.

Historie pojišťovnictví na našem území

- období starověkého Říma
- *fenus nauticum*
- námořní pojištění
- *Bauernassekuranze*
- centrální požární fond

Pojištění – bankovní produkt

- Pojištění znamená tvorbu, rozdělování, správu a užití rezerv (finančních a technických) určených k úhradě pojistných plnění na základě pojistných událostí, které jsou nahodilé v určitých případech, v celku však odhadnutelné. Pojištění je nástroj finanční eliminace negativních důsledků nahodilosti.

Klasifikace pojištění

Pojistná odvětví mají dvě skupiny:

- odvětví životních pojištění,
- odvětví neživotních pojištění.

Důchodové pojištění

- Důchodový systém ČR je založen na povinném základním důchodovém pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Dále na důchodovém spoření podle zákona č. 426/2011 Sb., od roku 2013 a na doplňkovém penzijním spoření podle zákona č. 427/2011 Sb., které nahradilo penzijní připojištění se státním příspěvkem podle zákona č. 42/1994 Sb.

- Základní povinné důchodové pojištění je dávkově definované (DB) a průběžně financované (PAYGO), je univerzální a zabezpečuje všechny ekonomicky aktivní osoby. Právní úprava je jednotná pro všechny pojištěnce, neexistují speciální odvětvová či profesní schémata apod.

Druhy dávek

Ze základního důchodového pojištění se poskytují tyto důchody:

- starobní,
- invalidní,
- vdovský a vdovecký,
- sirotčí.

Důchod se skládá ze dvou složek, a to

- ze základní výměry (stanovené pevnou částkou stejnou pro všechny druhy důchodů bez ohledu na délku doby pojištění a výši výdělků) a
- z procentní výměry

Důchodová kalkulačka

- Vyměřovací základ
- Vyloučené doby
- Roční vyměřovací základ
- Osobní vyměřovací základ
- Výpočtový základ
- Procentní výměra důchodu

Zdroje k tématu

- ČEJKOVÁ, V., MARTINOVIČOVÁ, D. Pojišťovnictví. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2004, s. 31.
- DAŇHEL, J. Pojistná teorie. Praha : Professional publishing, 2005, s. 182.
- HUNČOVÁ, Magdalena. *Manažerské účetnictví: základy*. 2. vyd. Ostrava: Mirago, 2007. ISBN 978-80-86617-34-3.
- Ministerstvo práce a sociálních věcí. Důchodové pojištění. Dostupné [online] na: <<https://www.mpsv.cz/duchodove-pojisteni>>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí. Důchodové pojištění. Dostupné [online] na: <<https://www.mpsv.cz/kalkulacky>>
- *Osobní finance* od autorů Petr Málek, Gabriela Oškrdalová a Petr Valouch. Zdroj: MÁLEK, Petr; OŠKRDALOVÁ, Gabriela; VALOUCH, Petr. *Osobní finance*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 203 s. ISBN 9788021051577. kapitola 3.)
- publikace *Historický vývoj pojišťovnictví* od Karla Svobody.
- SOUKUPOVÁ, Jana. *Mikroekonomie*. 3. dopl. vyd. Praha: Management Press, 2002. ISBN 80-7261-061-9.
- Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví.

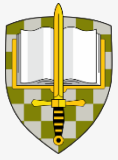

Úkoly a otázky k tématu:

Odpovězte na následující otázky

1. Jakými způsoby lze předcházet rizikům a co ovlivňuje výběr konkrétního způsobu?
2. Jakou roli hrají informace ve vztahu k riziku?
3. Jak se vyvíjelo pojišťovnictví v evropském kulturním prostředí a na našem území?
4. Jakým způsobem můžeme klasifikovat pojištění nabízené komerčními institucemi?
5. Co je to důchodové pojištění a jaké znáte druhy důchodového pojištění?
6. Jak spolu souvisí důchodové pojištění a riziko?
7. Z jakých složek se skládá kalkulace výše důchodu?

Děkuji Vám za pozornost

